

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De oratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

tho ieiunemus: frequentes in cathedrali, parochialiſque Eccleſia ad Litanias, orationemque conueniamus, & quò ſacris illis ferijs à cibo abſtinentiores eſſe debemus, eo abundantiori eleemoſynarum liberalitate, erga Chriſti pauperes effuſiores ſimus: tum Sabbatho ſub velperum orationem parochialem communem celebremus: qua, & pro ſpe felicitàtiſ aeternae, ad quam per fidem currimus, & pro ſacra ordinatione, quam eo die à Reuerendiſſimo Epiſcopo haberi ſolenne eſt, & pro ijs commodis, quae ſingulorum annorum reuolutione conſequimur, Deo omnipotenti, gratias agamus: eundemque religioſis ſupplicationibus oremus, quatenus Sanctòrum, quorum patrocinia imploramus, ſuffragantibus meritis, eius miſericordiam in omnibus impetremus, Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, qui cum patre, &c.

De Oratione.

SUMMARIUM.

- 1 Oratio noſtra indigentiae interpres.
- 2 Inſtitutio orationis communis ſeu veſpertinae.
- 3 Indulgentiae eius rei cauſa conceſſa, quando à parochis publicanda.
- 4 Certa hora, & campanarum ſigna praſcribenda, ad conueniendum. 6.
- 5 Calamitatibus imminentibus à clero, & populo, ex praſcripta ratione, orationi vacandum. 14.
- 7 Vbi Sacerdos, vel clericus deſit, qui hoc ſignum det, quae ratio inuenienda.
- 8 Oratio quando in Eccleſia facienda.
- 9 Quando item in oratorijs, capellis, &c.
- 10 Vt ſaltem in oratorijs fiat Sacerdotum, & clericorum opera requiritur.
- 11 Domi, quando fiat.
- 12 Matutinae orationis quotidianae communis uſus, etiam introducendus.
- 13 Vbi exercendus.
- 15 Parochi cura procellis imminentibus.
- 16 Eiuſdem & officium in admonendo populo, vt ante operis inchoationem, oret.
- 17 Vtque cibum benedicat, & eo ſumpto gratias Deo agat. Orantibus ſine intermiſſione, quae indulgentiae conceſſe. De indulgentijs, num. 14.

Quæ & orantibus in eleuatione corporis Domini, Ibid. num. 15.
Quæ item comenientibus ad orationem 40. horarum, ad concionem,
Missam maiorem, Vesperas, Completorium, & ad orationem, proces-
sionemq; sub vexillo: ac ad Missam Congregationum foranearum,
Ibidem. 13. 16. 17.

Initio quarum Congregationum, quæ oratio dicenda. De foro Episco-
pali. 2.

18 *Oratio pro Defunctis, vespertina introducenda.*

19 *In vnaquaque diocesi instituenda.*

20 *Prima hora noctis facienda, & in Vrbe, in Cathed. Ecclesia.*

21 *Fidelis minuscuiusque officium.*

Parochi ad illius studium suos parochiales inflamment: indulgentiam
denunciando orantibus pro Defunctis concessam. De indulgen-
tijs. 18.

Indulgentiæ eiusdem concessionis litteræ. De Constitut. nu. 46.

Oratio Quadraginta horarum, quo loco, & modo habenda. De oratio-
ne Quadrag. hor. 2. & 3.

Oratio, quibus in Ecclesijs instituenda pro summo Pontifice ægotan-
te. De diuin. off. num. 48.

Quibus etiam in Ecclesijs instituenda pro ægotante Episcopo. Ibi-
dem. 46.

VNA omnium optima indigentia nostra interpres, & conciliatrix eorum, quæ necessaria, tum ad animæ, tum ad corporis bona à Deo patre expetuntur, est oratio sancta. Cuius studium, ut proprium fidelium est, sic necessariū, atque omnino iussu diuino debitum: id cœlestis magister, Christus Dominus, exemplo do-

3. de iis, quæ ad matrimonii Sac. pert.

cuit, verbo præcepit, crebris cohortationibus monuit. Eo igitur studio fideles, quò vehementius exardescerent, seseque quotidie singuli certa hora colligentes, id quod Christianarum mentium est, vitæ à se illo die actæ rationes inspicerent, malæque actæ pœnitentes, ardenti oratione veniam precarentur, & Deo gratias agerent de beneficijs, quæ acceperint.

2 Instituta est in hac prouincia orationis cõmunis exercitatio, quæ ad Christianæ pietatis progressionem introducta ut & perpetuò conseruetur, & augeatur item, id cum omni studio Episcopus curet, tum propositis spiritualis gratiæ muneribus, sedis Apostolicæ benignitate, eius rei, causa concessis.

3 Itaque à parochis suis singulis sanctissimi Dñi N. Gregorij XIII. litteras

litteras

litteras de Indulgentia, huius provincie hominibus concessa, qui in orationis communis instituto sese exercuerint, ter in singulos annos descripto, vel summatim pronuntiari iubeat, semel ineunte Adventu, iterum Dominico die Quadragesime primo, tum solenni die Pentecostes.

4. Episcopus præterea pro temporum ratione certam horam statuatur, qua datis huius rei causa campanarum signis, patresfamilias, suæ quisque domi, una cum reliqua familia certo loco ad orandum conveniant. Ut autem, qui in eo precandi instituto se exercuerint, Indulgentiæ concessæ donum consequantur, diem eisdem Dominicum Quadragesimæ, proximè præcedentem, is constituatur, quo illi confessi omnes simul sacram Eucharistiam sumant.

5. Imminentibus verò calamitatibus, quo tempore cum nullum certius præsidium sit, quàm illud, ut fideles ad Deum patrem misericordiarum assiduis precibus confugiant, certam aliquam præterea rationem is diligenter inear, ut & à clero, & à populo sine intermissione, ac religiosius in orationem incumbatur.

4. de orone.

6. Orationis vespertinæ, olim in hac provincia institutæ, signum distinctis campanæ ictibus, ut Episcopus præscripserit, detur. Vbi verò in vicis, & pagis, ob campanæ exiguitatem, sonus ita difficiliter exauditur, non intermissio, sed continenti sono per horæ quadrantem illius significationem fieri, si ita censuerit, iubeat Episcopus.

7. Rursus, qua in ecclesia parochiali, diocesis præsertim, ob vacationem, vel ob aliam causam, nullus, vel sacerdos, vel clericus aliquando est, qui huius orationis signum campana det, alia per Episcopum, vel Vicarium foraneum ratio inear, qua illius significatio fiat, campanæ item sono.

8. Vbi domicilia, inter se proxima, aut continentia sunt, in ecclesia, tum maxime diebus festis, illam à populo fieri convenientius est, quem frequentem convenire, omni officio parochus curet. Ipse verò si adesse neglexerit, intermiseritve, mulctetur Episcopi iudicio. Curet autem parochus, ut in Ecclesiam non tardius multo ducatur, quam ad statam horam, qua sub crepusculum noctis Salutationis Angelicæ signum datur.

9. Si ex pagis, & vicis, præsertim frequentioribus in Ecclesia parochiali fideles difficiliter convenire possunt: quoniam ab ea aliquantulum illa loca distant; constituatur Episcopus Ecclesiam, aut capellam, Oratoriumve illis singulis propinquiorem, aut commodiorem, aut denique crucem, sacramve aliam imaginem in trinito erectam.

erectam, quo etiam sub dio ad orationem vespertinam conuenire liceat.

Quæ orationis ratio in capella, in oratorio, vel in Ecclesia, quæ parochialis non est, etiam adhiberi poterit. Si quando præterea, alijs etiam diocesis locis, pluuia uis, niues, aliæ temporis grauitas, itineris difficultati adiuncta, difficiliorem fidelium conuentum ad Ecclesiam parochialem faciat, ne ob illam causam à tam salubri orationis instituto, & multiplicibus Apostolicæ Sedis priuilegijs commendato, nullo die populus desistat.

10 Quo in officio in ijs locis adiuuetur, maximè opera sacerdotum, & clericorum quorundamq; illius pagi, locive.

11 At ubi, neque his rationibus fieri poterit, vt fideles omnes vniuscuiusque loci in vnum conueniant ad hanc orationis communis exercitationem, domi saltem ab vnoquoque, qui ad Ecclesiam non conuenierit, cum familia sua certo loco fiat.

12.13 Norint porrò fideles, quod etiam Concilio Aurelianensi quæto olim iustum est, sibi sæpius singulis diebus orandum esse: quod si aliquando frequentius non possunt, saltem non vesperti solum, sed etiam mane id à se præstari oportere. Quare Episcopi cura sit, illam vespertinæ orationis quotidianæ communis usum, mane etiam, paulo scilicet ante auroram, aut sub ortum Solis, id quod in plerisque huius prouinciæ locis iam seruari cœptum est, vbique locorum, cum in Urbe, tum in diocesi sua paulatim introduci, atque ea ratione institui, vt, vel in Ecclesia, vel sua quique domi, cum familia certo loco, vel in officinis, tabernisve, vel in iplis etiam agris, atque ad eò in itinere, uel in alijs denique locis, ubicumque, (vtillo Concilio cautum est,) ea matutina hora sunt, & patres familias, & liberi, & famuli, & artifices, opificesve, & operæ, institoresve, & ceteri quicumque sunt, siue mares, siue scemina, huius matutinæ orationis officium, antequam artificium, negotium, remve vllam aggrediantur, precibus, litanijs, omnique oratione, ac toto animo, menteq; vacent; sicque quotidianarum actionum, operum, & negotiorum initium à Deo faciant, finemque itidem, & 16.

14 Nimbis, procellisve imminetibus, sicut Ecclesiasticæ consuetudinis est, campanis sonetur, tum ad tempestatem vi diuinæ, quæ ex solenni prece, sacraque benedictione illis inest, depellendam, tum ad Dei misericordiam implorandam Christianæ pietatis orationibus: ita fideles, earum sono tunc excitati, in ecclesiam, vel cathedralem, vel parochialem, vel in aliam saltem propinquorem ad orandum conueniant: si minus possunt, saltem ubicumque sint, siue domi, siue foris, supplices Deum orent, tum clerici, Psalmis,
Lita-

Litanijs, precibus, & orationibus, quæ ex ritu sanctæ Matris Ecclesiæ ad arcendam tempestatem dicuntur, Dei misericordiam deprecantur.

15 Parochi verò in primis sit, cùm in ecclesia sua hoc officium religiosè præstare ad præscriptum libri Ritualis, aut Sacerdotalis, tum sollicitè conuocare clericos, & populum, vt ob eam causam Deum sanctè precaturi, ad ecclesiam frequentes concurrant. Idque ipsum, prout in concionando vsu uenerit, aliquando fideles paternè, diligenter quæmonere meminerit.

5. de oratione ante op. in choar.

16 Non decet Christianum hominem, opus aliquod ante suscipere, aggredive, quàm Dei auxiliū religiosè precibus imploret. Dixit enim Dominus, sine me nihil potestis facere.

Parochus igitur, cuius est populum ad optima quæque instituta erudire, Concionator item illum, prout vsu uenerit, cohortetur, ac moncat, vt neque publicè, neque priuatim quicquam aggrediatur, nisi primo sanctis precibus Deo adhibitis.

17 Neque cibum sumat, antequàm stata prece benedicat. Post cibum, item Domino gratias precatione agat. Id enim à nobis expectat, qui nos pascit Deus, vt pro præstitis ab eo scis illi gratias referamus, & saturati donis ipsius, laudes ei dicamus, inquit sanctissimus Pater noster Ambrosius.

6. quæ ad funera pert.

18 Pro fidelibus defunctis religiosas Deo preces, orationem quæ adhibere officium est salubre, illud quidem sanctum, Christianè quæ pietatis studio planè dignum. Quam ob causam Summus Pontifex Gregorius XIII. Romæ instituit, prima hora noctis pro illis in singulos dies piè orari: cuius exemplo nobis ad imitationem proposito maximopere excitati, cùm iam pridem proximis annis orationem vespertinam quæ communem dicimus, pro uiuis decreuerimus, hanc alteram pro mortuis iam nunc constituimus.

19 Itaque vnusquisque Prouinciæ Episcopus, pro salutis animarum zelo, quo præcipuè incensus esse debet, in eam curam incumbat, vt vbique locorum in sua Diocesi religiosè celebretur, omni quæ ardentissimo charitatis, & precationis spiritu.

20 Illius horam pro ratione temporis, vel brumalis, uel æstiuæ, pro quæ prudentia sua, sub primam noctis vigiliam ita statuatur, vt iam decretæ oratio vespertina nullo modo impediatur.

Præfinit in Vrbe Basilicam Cathedralè, & certas alias ecclesias, in quibus stata hora, stato quæ campanæ signo significatio huius orationis, precationisue fiat.

21 Vnusquisque autem fidelis, ubi sit, vel domi, vel foris ad memoriam mortis excitatus, primum paulisper tacitus in mortis suæ, quam breui

brevi fortasse obibit, meditatione versatus, tum se accendat ad orationem pro mortuis, quam Psalmo, De profundis, aut precatione Dominica, & Salutatione Angelica sapius repetita intimo religiosi cordis affectu perorabit, ut Defunctorum animæ, è Purgatorij supplicij ereptæ, Dei misericordia ad sempiterna cœlestis vitæ premia perducantur. *Quod sequitur videatur in Titulo de Indulgentijs. 18.*

De Religiosis Peregrinationibus.

S V M M A R I V M.

- 1 Peregrinationi clericorum præscripta ratio.
- 2 Sine dimissorijs litteris &c. non peregrinetur: quibus hæc adscribenda. 3.
- 4 Peregrinationis comites.
- 5 Substitutio in parochiali, capella, aliove beneficio.
- 6 Confessio peccatorum, Missæ celebratio, vel communio, &c. antè peregrinationis initium, & cum ad peregrinationis locum peruentum fuerit. 19.
- 7 Qualitas habitus, & tonsuræ.
- 8 Horarum canonicarum recitatio, ieiuniorumque observatio.
- 9 Missæ à Sacerdote quotidie celebratio, vel præsentia, etiã clericorũ.
- 10 Itinerarij recitatio.
- 11 In itinere boni exempli præstatio.
- 12 Hebræorum, & mulierum societatis vitatio, etiam in cauponis. 17.
- 13 A profanis cautionibus, &c. seiunctio, & abstinentia.
- 14 Mendicationis prohibitio.
- 15 Ecclesiæ visitatio, ante hospitij ingressum.
- 16 Hospitiorum vitatio, ubi alibi excipi possint.
- 18 Mense benedictio: & gratiarum actio.
- 20 Susceptæ peregrinationi intentio, curiositatum vitatio, & ecclesiarum deuota visitatio.
- 21 Alio uagandi prohibitio.
- 22 Episcopi, uel Vicarij aditio post peregrinationem, testimonijque sanctæ peregrinationis exhibitio.
- 23 Laicis quoque peregrinandi hæc ratio præscripta, Consilij sanctæ peregrinandi à parochio captio, litteræque Episcopales, & cuius facultatis.
- 24 Benedictionis à parochio petitio.
- 25 Confessio, & Eucharistiæ sumptio ante discessum, & ubi ad loca uisitanda peruenierit. 35.
- 26 Deuotionem impediendum euitatio, ieiuniorumque observatio.
- 27 Missæ auditio, & Eucharistiæ sumptio.

Itinerarij